

CONCEPTUL TEHNIC al Registrului Național al Calificărilor din Republica Moldova

INTRODUCERE

Cadrul Național al Calificărilor reprezintă un sistem național de calificări unic, integrat, deschis și flexibil, care cuprinde toate nivelurile și formele de învățământ profesional și este orientat spre satisfacerea unor necesități concrete în cadre calificate ale pieței forței de muncă, sprijinirea politicilor și strategiilor naționale în domeniul educației și formării profesionale în corespundere cu politicile europene în acest domeniu.

Procesul de dezvoltare a Cadrului Național al Calificărilor implică crearea Registrului Național al Calificărilor - sistem informațional independent, credibil și eficient de înregistrare, dezvoltare și actualizare a calificărilor, instrument de asigurare a calității formării profesionale, a transparenței și a lizibilității învățământului profesional de toate nivelurile în raporturile cu piața muncii în ceea ce privește recunoașterea rezultatelor învățării, precum și compararea calificărilor obținute în urma absolvirii diferitelor programe de formare profesională, furnizate de instituțiile de învățământ prestatoare de servicii educaționale și formare profesională.

În context, crearea Registrului Național al Calificărilor este determinată de următoarele motive:

- lipsa unui sistem unic de informare cu referire la calificările Cadrului Național al Calificărilor;
- lipsa unei sistematizări a calificărilor profesionale naționale în funcție de nivelurile de calificare și domeniile de formare profesională;
- lipsa informațiilor structurate privind rezultatele învățării la programele de formare profesională oferite de instituțiile de învățământ profesional de toate nivelurile;
- acces limitat a publicului larg la informația structurată cu privire la furnizorii serviciilor de formare profesională și calificările profesionale oferite de către aceștia;
- gradul redus de transparență a sistemului național de formare profesională, de credibilitate, comparabilitate și de recunoaștere a calificărilor la nivel european/internațional.

Capitolul I DISPOZIȚII GENERALE

1. Registrul Național al Calificărilor (în continuare – RNC) este un sistem informațional, constituit dintr-un ansamblu de resurse și tehnologii informaționale destinat înregistrării, păstrării, prelucrării, utilizării informațiilor cu privire la calificările profesionale, Nomenclatoarele domeniilor de formare profesională pentru învățământul profesional de toate nivelurile, criteriile de evaluare a calificărilor, furnizorii de programe de formare profesională, rezultatele învățării și mecanismele de certificare a competențelor profesionale.

2. RNC cuprinde toate calificările profesionale din Cadrul Național al Calificărilor, fiind unica sursă autorizată de informații cu privire la calificările naționale sistematizate și structurate în funcție de necesitățile diferitor grupuri de utilizatori (agenți economici, instituții de învățământ, elevi / studenți / formabili, părinți, utilizatori externi).

3. RNC este destinat autorităților administrației publice, instituțiilor de învățământ de toate nivelurile, partenerilor sociali/educaționali, persoanelor fizice și juridice, în modul stabilit de legislația Republicii Moldova.

4. RNC asigură strategia de comunicare a diferitelor elemente ale unui sistem de calificare și ajută la identificarea calificărilor ce aparțin Cadrului Național al Calificărilor.

5. În sensul prezentului Concept tehnic, următoarele noțiuni semnifică:

ansamblu de mijloace software – totalitatea produselor program care asigură realizarea proceselor informaționale;

bază de date – colecție de date organizată conform unei structuri conceptuale, care descrie caracteristicile acestor date și relațiile dintre entitățile lor componente, destinată unuia sau mai multor domenii de aplicație;

calificare – rezultat formal al unui proces de evaluare și validare a rezultatelor învățării corespunzătoare unor standarde date; recunoaștere oficială a valorii rezultatelor individuale ale învățării pentru piața muncii, precum și a educației și formării profesionale continue printr-un act de studii (diplomă, certificat de calificare) ce conferă dreptul legal de a practica o profesie/meserie;

Cadrul Național al Calificărilor - instrument pentru clasificarea calificărilor în conformitate cu un set de criterii care corespund unor niveluri specifice de învățare atinse, al cărui scop este integrarea și coordonarea subsistemelor naționale ale calificărilor și îmbunătățirea transparenței, accesului, progresului și calității calificărilor în raport cu piața muncii și cu societatea civilă;

Cadrul European al Calificărilor (EQF) – sistem de organizare (structurare) care facilitează perceperea la nivel european a calificărilor din diferite sisteme naționale și sectoriale;

credit de studii - confirmarea faptului că o parte a unei calificări, constând într-un set coerent de rezultate ale învățării, a fost evaluată și validată de o autoritate competentă în conformitate cu un standard convenit; creditul este acordat de autoritățile competente atunci când o persoană a obținut rezultatele definite ale învățării, dovedite prin evaluări corespunzătoare, și poate fi exprimat ca o valoare cantitativă (de exemplu, credite sau puncte de credit) care indică estimarea volumului de muncă de care o persoană are nevoie în mod obișnuit pentru a obține respectivele rezultate ale învățării;

clasificator – totalitate a semnificațiilor anumitor caracteristici ale obiectului și codurilor alfa-numerice ce corespund acestora;

identificator de obiect informațional – unul dintre atributele obiectului informațional, care este unic și rămâne invariabil pe parcursul întregii perioade de existență a obiectului în RNC;

obiect informațional – obiectul înregistrării în cadrul resursei informaționale;

program de studiu/program de formare profesională/program de formare continuă a adulților – totalitatea activităților de proiectare, organizare, conducere și realizare a predării, învățării, cercetării, creației artistice și evaluării care asigură formarea într-un domeniu ocupațional și academic în conformitate cu cadrul normativ în vigoare și conduce la obținerea unei calificări certificate de către un organism abilitat;

resursă informațională – totalitate de informații conținute în RNC, organizată în conformitate cu cerințele stabilite și cu legislația în vigoare;

transparența calificărilor – grad de vizibilitate al calificărilor (academice sau profesionale) care permite identificarea și compararea valorii de piață a acestora (sectorială, regională, națională sau internațională) fie pe piața muncii, fie pe piața serviciilor educaționale și a formării profesionale.

6. Crearea RNC are drept scop dezvoltarea resursei informaționale a Ministerului Educației, Culturii și Cercetării în vederea înregistrării, sistematizării, publicării, actualizării datelor cu referire

la calificările naționale, Cadrul Național al Calificărilor și furnizorii de programe de formare profesională.

7. RNC are următoarele obiective generale:

- 1) Dezvoltarea Cadrului Național al Calificărilor prin:
 - a) sistematizarea calificărilor profesionale naționale conform nivelelor de calificare;
 - b) structurarea calificărilor naționale pe domenii de formare profesională, înregistrarea și actualizarea de date privind calificările profesionale din Cadrul Național al Calificărilor;
 - c) îmbunătățirea calității procesului de formare profesională și reducerea timpului de verificare, echivalare și recunoaștere a calificărilor profesionale naționale, asigurându-se controlul asupra respectării Cadrului Național al Calificărilor, optimizarea resurselor umane și eficientizarea internă a procesului de formare profesională;
 - d) standardizarea procedurilor, formularelor, nomenclatoarelor la nivelul sistemului național de formare profesională;
 - e) dezvoltarea unui sistem flexibil și modular, care permite îmbunătățirea calității formării profesionale și asigurarea conexiunii sistemului de formare profesională național cu partenerii sociali /educaționali pentru satisfacerea necesităților pieței forței de muncă.
- 2) Creșterea gradului de transparență al Cadrului Național al Calificărilor prin:
 - a) asigurarea accesului publicului larg la informațiile de interes public privind calificările profesionale și prestatorii de servicii educaționale de formare profesională;
 - b) deschiderea către agenții economici/partenerii educaționali/ beneficiarii sistemului de formare profesională, prin prezentarea informațiilor publice despre calificările profesionale, furnizorii de programe de formare profesională și alte informații cu caracter public în privința procesului de formare profesională inițială și continuă;
 - c) aprofundarea relațiilor de colaborare între instituțiile de învățământ profesional de toate nivelurile și reprezentanții mediului economic, pentru a se asigura o informare corectă și exactă cu referire la calificările oferite și calitatea programelor de formare profesională;
 - d) deschiderea către alte sisteme informaționale publice, pentru a prelua și a transmite informații către acestea.

8. Elaborarea, implementarea și dezvoltarea RNC se bazează pe următoarele principii:

1) *principiul integrității datelor*, care presupune păstrarea conținutului și interpretarea univocă în condițiile unor acțiuni accidentale. Integritatea datelor se consideră a fi păstrată dacă datele nu au fost denaturate sau excluse din RNC;

2) *principiul plenitudinii datelor*, prin care se are în vedere asigurarea volumului complet al informației colectate în conformitate cu actele normative;

3) *principiul veridicității datelor*, care presupune introducerea datelor în RNC în baza documentelor autentice, precum și asigurarea unui grad înalt de corespundere a datelor stocate în RNC cu starea reală a documentelor/obiectelor reprezentate de acestea într-un domeniu concret;

4) *principiul identificării de stat* a obiectelor înregistrării, care prevede existența unui cod de identificare unic pentru fiecare obiect / calificare;

5) *principiul transparenței*, care presupune accesul cetățenilor la informațiile cu caracter public;

6) *principiul securității informaționale*, care presupune asigurarea nivelului integrității, exclusivității, accesibilității și eficienței protecției datelor împotriva pierderii, denaturării, deteriorării, modificării, accesului și utilizării neautorizate. Securitatea RNC presupune rezistența la atacuri, protecția caracterului integrității informației și pregătirea pentru lucru atât la nivel de sistem, cât și la nivel de date prezentate în această informație;

7) *principiul compatibilității RNC* cu sistemele informaționale publice existente în țară.

9. Sistemul informațional RNC este o aplicație unică pentru documentarea, înregistrarea și controlul versiunii electronice a calificărilor și a altor acte normative conexe. Aceasta implică înregistrarea și dezvoltarea în continuare a calificării în format electronic, furnizarea de informații

privind calificările naționale (valide / radiate / arhivate, distribuirea acestora pe domenii de formare profesională, structurarea pe niveluri de calificare și certificare etc.) și instituțiile de învățământ care oferă servicii educaționale și de formare profesională.

Capitolul II

CADRUL NORMATIV- JURIDIC AL REGISTRULUI NAȚIONAL AL CALIFICĂRILOR

10. Cadrul normativ – juridic al RNC este format din legislația națională în vigoare, acordurile și convențiile internaționale la care Republica Moldova este parte, precum și recomandărilor internaționale din domeniu.

11. Elaborarea și implementarea RNC este reglementată, în particular, de următoarele acte legislative și normative:

Codul Educației al Republicii Moldova, Nr. 152, din 17 iulie 2014 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 319-324, art. 634);

Legea nr.982-XIV din 11 mai 2000 privind accesul la informație (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr. 88-90, art. 664);

Legea nr.1069-XIV din 22 iunie 2000 cu privire la informatică (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr. 73-74, art. 547);

Legea nr.467-XV din 21 noiembrie 2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr. 6-12, art. 44);

Legea nr. 71-XVI din 22 martie 2007 cu privire la registre (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 70-73, art. 314);

Legea nr. 133 din 8 iulie 2011 privind protecția datelor cu caracter personal (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr. 170-175, art. 492);

Legea nr. 91 din 27 iunie 2014 privind semnătura electronică și documentul electronic (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 174-177, art. 397);

Decretul Președintelui Republicii Moldova nr.1743-III din 19 martie 2004 „Privind edificarea societății informaționale în Republica Moldova” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr. 50, art. 300);

Hotărârea Guvernului nr.632 din 8 iunie 2004 „Despre aprobarea Politicii de edificare a societății informaționale în Republica Moldova” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr. 96-99, art. 789);

Hotărârea Guvernului nr.656 din 5 septembrie 2012 „Cu privire la aprobarea Programului privind Cadrul de Interoperabilitate” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr. 186-189, art. 708);

Hotărârea Guvernului nr. 425 din 03 iulie 2015 cu privire la aprobarea Nomenclatorului domeniilor de formare profesională și al meseriilor/profesiilor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr. 177-184, art. 480);

Hotărârea Guvernului nr. 853 din 14 decembrie 2015 cu privire la aprobarea Nomenclatorului domeniilor de formare profesională, al specialităților și calificărilor pentru învățământul profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr. 340-346, art. 957);

Hotărârea Guvernului nr.482 din 28 iunie 2017 cu privire la aprobarea Nomenclatorului domeniilor de formare profesională și al specialităților în învățământul superior (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 216-228, art. 564);

Hotărârea Guvernului, nr. 1016 din 23 noiembrie 2017, cu privire la aprobarea Cadrului

național al calificărilor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 421-427, art. 1137).

12. Suportul reglatoriu pentru dezvoltarea RNC îl constituie:

Standardele și Liniile Directoare pentru Asigurarea Calității în Spațiul European al Învățământului Superior (Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area, ESG 2015), elaborate de Asociația Europeană pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior (ENQA);

Recomandarea Parlamentului European și a Consiliului din 18 iunie 2009 privind stabilirea unui cadru european de referință pentru asigurarea calității în educație și formare profesională (2009/C 155/01);

Recomandarea Consiliului Uniunii Europene din 22 mai 2017 privind Cadrul european al calificărilor pentru învățarea pe tot parcursul vieții și de abrogare a Recomandării Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2008 privind stabilirea Cadrului european al calificărilor pentru învățarea de-a lungul vieții (2017/C 189/03).

Alte acte reglatorii cu referire la organizarea și desfășurarea studiilor în învățământul profesional de toate nivelurile.

Capitolul III

SPAȚIUL FUNCȚIONAL AL REGISTRULUI NAȚIONAL AL CALIFICĂRILOR

Secțiunea 1. Funcțiile de bază ale Registrului Național al Calificărilor

13. Funcțiile de bază ale RNC sunt următoarele:

1) *înregistrarea calificărilor și datelor aferente CNC* urmând să reflecte informațiile despre calificările naționale, furnizorii de programe de formare profesională și actele normative naționale și internaționale de referință înregistrate:

- a) *luarea în evidență primară*. - atribuirea identificadorului unic obiectului de evidență și introducerea volumului stabilit de date în baza de date a RNC;
- b) *actualizarea datelor* - actualizarea sistematică a bazei de date, modificarea/completarea datelor/obiectelor informaționale;
- c) *schimbarea statutului obiectului informațional* - informația se introduce în RNC numai în baza documentelor ce confirmă veridicitatea datelor, cu referință la documentul în baza căruia a avut loc actualizarea datelor. Toate modificările în sistem se păstrează în ordine cronologică.

2) *asigurarea informațională* - informația din RNC este pusă la dispoziția autorităților publice, furnizorilor de date, destinatarilor și utilizatorilor.

3) *asigurarea calității informațiilor* din contul creării și menținerii componentelor RNC.

4) *protecția și securizarea informațiilor* la toate etapele de formare a RNC, cu utilizarea metodelor de autentificare a utilizatorilor, de autorizare conform rolului atribuit în RNC și cu utilizarea mecanismelor de protecție a datelor și a canalelor de conexiune.

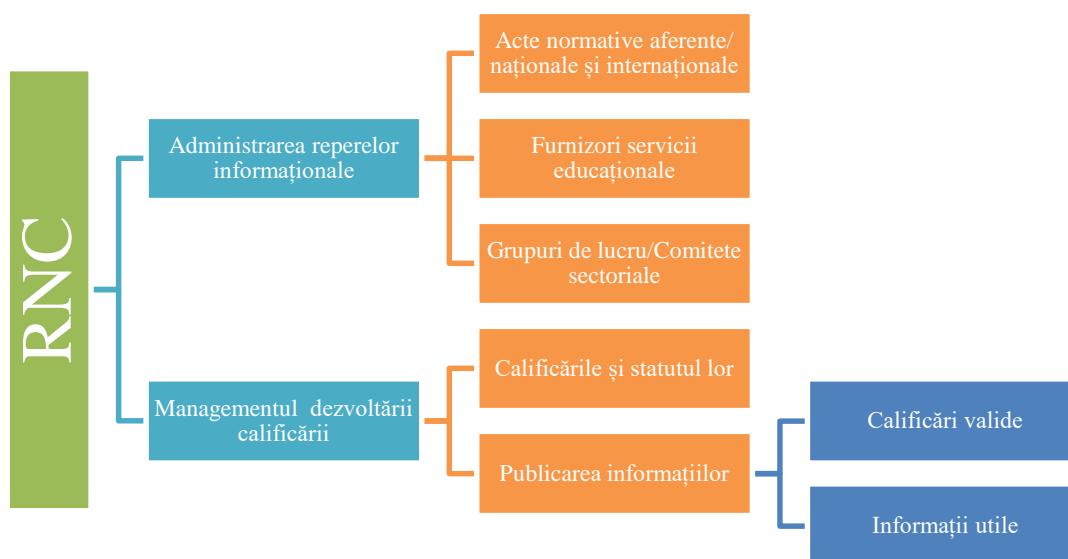
5) *asigurarea publicării* în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului, nr. 1016 din 23 noiembrie 2017, cu privire la aprobarea Cadrului național al calificărilor.

Secțiunea 2. Componentele funcționale ale Registrului Național al Calificărilor

14. Sistemul informațional trebuie să asigure exercitarea funcțiilor specifice determinate de destinația sa și definite de următoarele componente funcționale specifice:

1) *administrarea reperelor informaționale*, care implică formarea bazei de date necesare pentru dezvoltarea /evidența calificărilor, informații de ordin general aferente RNC: acte normative naționale și internaționale, furnizori de servicii educaționale, grupuri de lucru / Comitete sectoriale pentru formare profesională;

2) *managementul dezvoltării calificării*: evidența formării grupului de lucru, elaborării elementelor descriptive ale calificării, consultării publice și validării calificării, publicarea calificărilor valide, instituțiile furnizoare de servicii educaționale, informații utile, aferente CNC și alte etape definite de Metodologia de elaborare a calificărilor.

Capitolul IV

STRUCTURA ORGANIZAȚIONALĂ A REGISTRULUI NAȚIONAL AL CALIFICĂRILOR

14. Proprietarul RNC este statul, care își realizează dreptul de proprietate, de gestionare și de utilizare a datelor din acesta. Resursele financiare pentru implementarea, dezvoltarea, mentenanța și exploatarea RNC sunt asigurate din bugetul de stat și alte mijloace financiare, conform legii.

15. Posesorul RNC este Ministerul Educației, Culturii și Cercetării cu drept de gestionare și de utilizare a datelor și a resurselor conținute de acesta.

16. Deținătorul RNC din punct de vedere informațional este Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, care asigură crearea și exploatarea RNC.

17. Posesorul și deținătorul asigură condițiile organizatorice și financiare pentru funcționarea RNC.

18. Registrator al RNC este Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, prin intermediul persoanelor responsabile desemnate. Datele care se introduc în RNC de către registrator se aprobă prin ordin de Ministerul Educației, Culturii și Cercetării.

19. Furnizori ai datelor din RNC sunt autoritățile publice, prestatorii de programe de formare profesională, care prezintă registratorului, pe suport de hârtie / în format electronic, date despre obiectul sistemului informațional în modul stabilit de lege. Furnizorii datelor RNC sunt obligați să asigure corectitudinea și autenticitatea datelor prezentate pentru a fi introduse în RNC și actualizarea acestora în modul stabilit de lege.

Capitolul V

DOCUMENTELE DE BAZĂ CONȚINUTE ÎN REGISTRUL NAȚIONAL AL CALIFICĂRILOR

20. Documentele de bază conținute în RNC se referă la:

- 1) lista persoanelor implicate în elaborarea calificării;

- 2) standardul ocupațional/ profilul ocupațional;
- 3) calificarea profesională;
- 4) avizul de validare;
- 5) acte care potrivit legilor în vigoare, oferă instituției dreptul legal de a conferi diplome și/sau certificate de calificare recunoscute pe piața muncii, care, în baza rezultatelor învățării, atestă o calificare specifică învățământului profesional;
- 6) planul/planurile de învățământ;
- 7) suplimentul la diplomă.

Capitolul VI

SPAȚIUL INFORMAȚIONAL AL REGISTRULUI NAȚIONAL AL CALIFICĂRILOR

Secțiunea 1. Obiectele informaționale ale Registrului Național al Calificărilor

21. Obiectele informaționale specifice ale RNC sunt specificate de *Metodologia de elaborare a calificărilor*, cum ar fi:

- 1) Expert;
- 2) Grup de lucru;
- 3) Comitet sectorial pentru formare profesională;
- 4) Comisie de evaluare și validare;
- 5) Domeniul de formare profesională;
- 6) Profil ocupațional/standard ocupațional;
- 7) Standard de calificare.

Secțiunea 2. Identificatorii obiectelor informaționale

22. Tuturor obiectelor informaționale li se atribuie un identificator unic.

1) Obiectele informaționale împrumutate sunt identificate conform regulilor sistemului în care au fost introduse / create: IDNP – pentru cetățeni, INDO – pentru persoanele juridice, codul ocupației, din Clasificatorul Ocupațiilor din Republica Moldova (CORM), codul calificării etc.

2) Identificator al obiectelor de tipul „Expert”, „Grup de lucru”, „Comitet sectorial”, „Comisie de evaluare și validare” este „numărul de ordine” definit de sistem.

3) Identificator al obiectului „Calificare” este codul de referință al calificării atribuit în conformitate cu Metodologia de elaborare a calificării.

Secțiunea 3. Scenariile asociate obiectelor informaționale

23. Scenariile de bază reprezintă lista evenimentelor aferente obiectelor luate în evidența RNC și corespund în esență celor ce urmează:

1) *luarea inițială în evidență*, care se face la apariția unui nou obiect RNC, determinată de *Metodologia de elaborare a calificărilor* sau procese departamentale, cu atribuirea codului / numărului de înregistrare corespunzător;

2) *actualizarea informației*, care se efectuează prin introducerea sistematică a modificărilor / rectificărilor / completărilor în baza de date a RNC, în conformitate cu evenimentele survenite;

3) *scoaterea / radierea obiectului informațional* din evidență și transferarea datelor despre el în arhivă are loc prin efectuarea unei mențiuni speciale în baza de date.

Secțiunea 4. Datele Registrului Național al Calificărilor

24. Datele RNC reprezintă totalitatea atributelor obiectului informațional și includ următoarele informații, definite inclusiv de *Metodologia de elaborare a calificărilor*:

- 1) Pentru obiectul informațional „Expert”:
 - a) Identificator;
 - b) Nume și prenume;
 - c) Instituția de bază în care activează;
 - d) Postul/Funcția exercitată;

- e) Domeniul de formare profesională;
 - f) Perioada de activitate în domeniul profesional;
 - g) Grad științific/didactic și/sau titlul științifico-didactic.
- 2) Pentru obiectul informațional „Grup de lucru”:
- a) Codul;
 - b) Data formării;
 - c) Obiectivul urmărit (calificarea elaborată);
 - d) Lista experților.
- 3) Pentru obiectul informațional „Comitet sectorial”:
- a) Codul;
 - b) Data formării;
 - c) Domeniul formării profesionale;
 - d) Lista membrilor;
 - e) Componenta Comisiilor de evaluare și validare formate;
 - f) Decizia Comisiilor de evaluare și validare.
- 4) Pentru obiectul informațional „Comisie de evaluare și validare”:
- a) Codul;
 - b) Data formării;
 - c) Obiectivul urmărit (calificarea evaluată);
 - d) Lista experților;
 - e) Lista ședințelor;
 - f) Avizul de validare/respingere a calificării profesionale.
- 5) Pentru obiectul informațional „Domeniul de formare profesională”:
- a) Durata studiilor;
 - b) Credite de studiu ECTS;
 - c) Forma de organizare;
 - d) Condiții de acces;
 - e) Precondiții;
 - f) Stagii de practică;
 - g) Mecanisme și instrumente de examinare evaluare;
 - h) Modalitate de evaluare finală;
 - i) Certificare;
 - j) Calificarea acordată;
 - k) Drepturi pentru absolvenți;
 - l) Organ responsabil de autorizarea programelor.
- 6) Pentru obiectul informațional „Standard ocupațional/Profil ocupațional”:
- a) Atribuțiile și sarcinile de lucru conform Standardului/Profilului Ocupațional;
 - b) Responsabilitățile conform Standardului/Profilului Ocupațional;
 - c) Calități profesionale;
 - d) Cunoștințe și capacități;
 - e) Instrumente și materiale;
 - f) Tendințe și perspective de dezvoltare profesională.
- 7) Pentru obiectul informațional „Calificare”:
- a) Descriere generală:
 - 1) Codul din RNC;
 - 2) Nivelul calificării;
 - 3) Domeniul de formare profesională;
 - 4) Codul ocupației;

- 5) Versiunea (definită de completarea formularului aferent acestui obiect);
 - 6) Data aprobării;
 - 7) Data propusă pentru revizuire.
- b) Descriere detaliată/extinsă:
- 1) Comisia de evaluare și validare;
 - 2) Documentul electronic (Document atașat corespunzător formularului calificării elaborate);
 - 3) Descrierea calificării;
 - 4) Scopul;
 - 5) Modalități de furnizare;
 - 6) Durata studiilor;
 - 7) Certificarea;
 - 8) Grup/grupuri-țintă;
 - 9) Motivație;
 - 10) Condiții de acces;
 - 11) Recunoașterea studiilor anterioare;
 - 12) Cerințe și nevoi speciale;
 - 13) Nivelul de studii minim necesar;
 - 14) Oportunități de angajare în câmpul muncii;
 - 15) Traseu de progres;
 - 16) Cerințe legale speciale.

Secțiunea 5. Clasificatoarele Registrului Național al Calificărilor

25. Pentru a asigura autenticitatea și reducerea volumului informației stocate în RNC se utilizează clasificatoarele și nomenclatoarele, divizate în trei categorii:

- 1) internaționale:
 - a) EQF- European Qualifications Framework - Cadrul European al Calificărilor;
 - b) ISCED -International Standard Classification of Education - Clasificarea Internațională Standard a Educației;
 - c) ESCO - European Skills, Competences, Qualifications and Occupations.
- 2) naționale:
 - a) CORM - Clasificatorul ocupațiilor din Republica Moldova;
 - b) CAEM - Clasificatorul Activităților din Economia Moldovei;
 - c) CNCRM - Cadrul Național al Calificărilor din Republica Moldova.
- 3) intrasistemice:
 - a) Nomenclatorul domeniilor de formare profesională și al meseriilor/profesiilor;
 - b) Nomenclatorul domeniilor de formare profesională, al specialităților și calificărilor pentru învățământul profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar;
 - c) Nomenclatorul domeniilor de formare profesională și al specialităților în învățământul superior.

Secțiunea 6. Interacțiunea Registrului Național al Calificărilor cu alte resurse informaționale

26. Pentru formarea corectă a resursei informaționale se asigură interacțiunea și schimbul de date cu următoarele resurse informaționale:

- 1) Serviciul Guvernamental de autentificare și control al accesului pentru serviciile electronice (MPass), care este parte componentă a platformei tehnologice guvernamentale comune (MCloud), în scopul asigurării funcționalității de autentificare în RNC;
- 2) alte sisteme informaționale, considerate necesare la momentul implementării și dezvoltării RNC.

Capitolul VII

SPAȚIUL TEHNOLOGIC AL REGISTRULUI NAȚIONAL AL CALIFICĂRILOR

27. RNC este proiectat ca un sistem modular care asigură posibilitatea dezvoltării sale fără a afecta continuitatea funcționării. Arhitectura RNC este concepută în conformitate cu cerințele legale.

28. Arhitectura și produsele program utilizate la crearea sistemului informatic se determină de către dezvoltatorul RNC, de comun acord cu deținătorul, la etapele de elaborare și implementare a RNC.

29. Pentru comunicarea dintre componentele RNC se utilizează rețelele de comunicații electronice securizate.

Secțiunea 1. Cerințe față de produsele de program

30. Produsele de program RNC trebuie să satisfacă următoarele cerințe:

- 1) să asigure posibilitatea stocării unor volume mari de informații;
- 2) să asigure posibilitatea extinderii funcționale și a puterii de calcul (extensibilitate și scalabilitate);
- 3) să utilizeze un sistem unic de clasificare și codare (unificare);
- 4) să asigure fiabilitate înaltă;
- 5) să asigure consistența și completitudinea informației;
- 6) să susțină posibilitatea de modernizare în timpul procesului de exploatare.

31. Deținătorul RNC asigură găzduirea acestuia pe platforma tehnologică guvernamentală comună (MCloud).

Secțiunea 2. Asigurarea securității informației

32. Securitatea informației este asigurată de către deținător, în conformitate cu cerințele standardelor naționale și confirmă faptul că RNC este un produs soft, care corespunde în totalitate cerințelor utilizatorilor, inclusiv în ceea ce privește securitatea informațională.

33. Auditul RNC se efectuează prin jurnalizarea accesărilor, precum și a tipului operațiunii efectuate.

34. Cererea de motivare a accesului este realizată în cadrul unui sistem de control al accesului la resursele RNC (de exemplu: lucrări, documente și informații), în care este stabilit cine, pentru cine, în conformitate cu care împuterniciri, care documente, pentru care acțiuni sau care tip de acces poate fi permis și în care condiții, presupunând determinarea pentru toți utilizatorii RNC a resurselor informaționale și programului la care au acces pentru operații concrete de accesare (citire, scriere, modificare, ștergere, execuție), folosind resursele tehnice și program de accesare.

35. Semnătura electronică și controlul accesului constituie măsurile de control de securitate care asigură integritatea, confidențialitatea, disponibilitatea, autenticitatea și nonrepudierea datelor. Aceste servicii se bazează pe infrastructura cu chei publice și pe setările directoriilor de sistem pentru a gestiona permisiunile utilizatorilor și autorizarea operațiunilor la nivelul aplicațiilor.

36. Managementul utilizatorilor și al permisiunilor se face la etapa inițială de către deținătorul RNC. La autentificare, RNC verifică datele de acces ale utilizatorilor și deschide opțiunea de a accesa informația disponibilă.

37. Sistemul duce evidența unor date, documente și înregistrări extrem de importante, iar păstrarea lor este o cerință obligatorie a RNC. Pentru aceasta se asigură copii de rezervă, conform celor mai bune practici.

38. Protecția împotriva unor eventuale atacuri asupra RNC se asigură prin:

- 1) utilizarea proprietăților sistemului de fișiere;
- 2) controlul variabilelor de mediu;
- 3) utilizarea unor variabile externe;
- 4) utilizarea autentificării anonime la deschiderea unei sesiuni;
- 5) determinarea identicatorului unei sesiuni;
- 6) utilizarea unor posibilități suplimentare de autentificare;

- 7) utilizarea procesării incorecte a erorilor;
- 8) utilizarea unor delimitatori ai instrucțiunilor în datele de intrare;
- 9) introducerea instrucțiunilor utilizând delimitatori.

39. Pentru contracararea încercărilor de atac se întreprind următoarele acțiuni:

- 1) organizarea adecvată a procedurilor de modificare a resurselor de program;
- 2) organizarea adecvată a procedurilor de implementare/actualizare a resurselor de program;
- 3) respectarea cerințelor privind licențierea;
- 4) utilizarea actualizărilor pentru resursele de program;
- 5) evidența erorilor resurselor de program.

40. Mecanismele necesare pentru asigurarea securității informaționale a RNC se aplică în conformitate cu legislația în vigoare și cu cele mai bune practici în domeniu.

41. În procesul de gestionare a RNC se asigură securitatea datelor cu caracter personal în conformitate cu Legea nr. 133 din 8 iulie 2011 privind protecția datelor cu caracter personal, precum și cu Cerințele față de asigurarea securității datelor cu caracter personal la prelucrarea acestora în cadrul sistemelor informaționale de date cu caracter personal, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1123 din 14 decembrie 2010.

42. Securitatea informațională se menține pe parcursul întregului ciclu de viață al RNC și se perfecționează continuu.

IMPACTUL SOCIAL-ECONOMIC LA IMPLEMENTAREA REGISTRULUI NAȚIONAL AL CALIFICĂRILOR

Prezentul Concept conține viziunea privind componentele software, precum și posibilitățile de dezvoltare ale RNC. Recomandările principale expuse în document oferă beneficii care depășesc potențialele implicații negative.

Beneficiile implementării Registrului Național al Calificărilor:

- 1) la nivelul sistemului național de educație și formare profesională - îmbunătățirea calității procesului de formare profesională inițială și continuă;
- 2) la nivelul societății - asigurarea tuturor părților interesate cu informații veridice, calitative, complexe și accesibile cu referire la calificările naționale și furnizorii de programe de formare profesională;
- 3) la nivel național și internațional – asigurarea transparenței, comparabilității și credibilității calificărilor obținute în sistemul național de formare, fapt care va facilita recunoașterea actelor de studii și a calificărilor naționale, precum și mobilitatea cetățenilor RM.

Având în vedere complexitatea RNC, implementarea acestuia se va efectua pe etape, în funcție de mijloacele financiare disponibile. Sustenabilitatea, vizibilitatea calificărilor, utilizarea informațiilor de către piața muncii, implicarea părților interesate, asumarea calității procesului de formare profesională și consolidarea consensului se numără printre condițiile esențiale pentru crearea, utilizarea și impactul de succes al RNC. Efectul elaborării și implementării RNC va putea fi observat începând cu etapa de exploatare experimentală, iar impactul complet se va manifesta în întregime pe parcurs.

Neimplementarea RNC poate avea un impact negativ substanțial, determinat de calitatea și cantitatea insuficientă a informației privind calificările naționale. Aceasta poate genera efecte negative sociale generate de lipsa mecanismelor de facilitare a recunoașterii, la nivel național și internațional, a calificărilor atribuite în sistemul național de educație și formare profesională.